

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS
SPRENDIMAS**

DĖL DOVILĖS POCIŪTĖS 2014 M. BIRŽELIO 30 D. SKUNDO

2014 m. rugsėjo 26 d. Nr. SP-11

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų (toliau – Nuostatai) 13 punkto 1 papunkčiu ir išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje 2014 m. birželio 30 d. gautą Dovilės Pociūtės (toliau - pareiškėja) skundą bei Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos (toliau – VTDK) pateiktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Pareiškėja prašo ištirti ar nebuvo akademinės etikos ir procedūrų pažeidimo organizuojant konkursą VTDK dėstytojų pareigoms eiti 2014 m. birželį kuriame dalyvavo.

2014 m. gegužės 16 d. pareiškėja VTDK pateikė prašymą leisti dalyvauti viešame konkurse lektoriaus (0,3 et.) pareigoms eiti - dėstyti dalykus: „Pakuotės pagrindai“, „Pakuočių dizainas“, „Modeliavimas“, „Pakavimo medžiagos ir technologijos“ ir lektoriaus (0,5 et.) pareigoms eiti – dėstyti dalykus: „Firmos stilius“, „Vizualinė komunikacija“, „Dizaino pagrindai“, „Dizaino laboratorija“, „Fotodizaino pagrindai“.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos konkursų dėstytojų pareigoms eiti organizavimo ir dėstytojų atestacijos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas), patvirtinto Akademinės tarybos 2014 m. kovo 20 d. posėdyje protokolu Nr. 14-2, 35 punkte yra nustatyta, kad „Konkurse gali dalyvauti tik už kadenciją atestuoti Kolegijoje dirbantys dėstytojai <...>, atitinkantys minimalius kvalifikacinius pareigybės reikalavimus, nustatytus Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos dėstytojų pareigybių kvalifikacinių reikalavimų apraše.“. Pareiškėja 2014 m. gegužės 27 d. buvo atestuota už lektorės

2009-20014 m. kadenciją (VTDK Dėstytojų ir mokslo darbuotojų priėmimo į pagrindines pareigas komisijos (toliau – Komisija) 2014 m. gegužės 27 d. posėdžio protokolas Nr. 9-68)).

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos dėstytojų pareigybių kvalifikacinių reikalavimų aprašo, patvirtinto Akademinės tarybos 2014 m. kovo 20 d. posėdyje protokolu Nr. 14-2, (toliau – Kvalifikacinių reikalavimų aprašas) 35 punkte yra įtvirtinti reikalavimai pretendentams į lektoriaus pareigas – „Į lektoriaus pareigas gali pretenduoti asmenys, turintys ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam prilygstantį aukštąjį išsilavinimą arba pripažinti menininkai.“. Turimais duomenimis Dovilė Pociūtė atitiko aukščiau nurodytus reikalavimus.

Išnagrinėjus VTDK dokumentus, susijusius su minėto konkurso organizavimu ir sprendimų dėl konkurso laimėtojų priėmimu, nustatyta, kad konkurse lektoriaus (0,3 et.) pareigoms eiti - dėstyti dalykus: „Pakuotės pagrindai“, „Pakuočių dizainas“, „Modeliavimas“, „Pakavimo medžiagos ir technologijos“ dalyvavo viena kandidatė – pareiškėja Dovilė Pociūtė, lektoriaus (0,5 et.) pareigoms eiti – dėstyti dalykus: „Firmos stilius“, „Vizualinė komunikacija“, „Dizaino pagrindai“, „Dizaino laboratorija“, „Fotodizaino pagrindai“ dalyvavo trys kandidatai, iš kurių viena – pareiškėja Dovilė Pociūtė.

Pareiškėja 2014 m. birželio 16 d. Komisijos parengiamojo posėdžio protokole Nr. 9-69/1 patvirtintoje kandidatų preliminarioje pirmumo eilėje (toliau - Eilė) minėtoms lektoriaus (0,3 et.) pareigoms užimti buvo pirma (vienintelė) kandidatė, lektoriaus (0,5 et.) pareigoms – trečia (paskutinė) kandidatė Eilėje.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos Dėstytojų ir mokslo darbuotojų priėmimo į pagrindines pareigas komisijos darbo organizavimo tvarkos (toliau – Tvarka), patvirtintos 2014 m. birželio 16 d. Komisijos posėdžio protokolu Nr. 9-69/1, 5 punkte nustatyta, kad „Parengiamųjų posėdžių metu komisija: <...> 5.2. Sudaro kandidatų preliminarą pirmumo eilę tai konkursinei pareigybei užimti, remiantis kandidatų dokumentuose pateikta informacija“. Minėto dokumento 5.3 papunktyje yra įtvirtintos galimų surinkti balų sudarant Eilę ribos: „5.3. Kandidatai vertinami pagal tokius kriterijus: akademinio darbo patirtis (iki 15 balų); dalyvavimas taikomojoje mokslinėje/meninėje veikloje (iki 5 balų); organizacinio darbo patirtis (iki 5 balų); tikslinis kvalifikacijos tobulinimas (iki 10 balų);. Taip pat atsižvelgiama į studentų apklausų dėl studijų kokybės rezultatus (tik Kolegijos dėstytojams)“. Tvarkoje konkretaus balo skyrimo kriterijai nėra aiškiai detalizuoti. Minėto dokumento 5.4 papunktyje nurodoma, kad „Balų skaičius gali būti mažinamas atsižvelgiant į kandidatų dokumentuose aprašytų veiklų apimtį ir reikšmingumą.“. Detalesni balo skyrimo kriterijai sudarant Eilę išdėstyti Komisijos 2014 m. birželio 25 d. baigiamojo posėdžio protokole, kuriame rašoma, kad „Praktinio darbo patirtis (iki 15 balų): 15 balų – turi didesnę negu 3 metų darbo patirtį (per pastarųjų 5-erių metų laikotarpį) dėstomo dalyko

sirtyje ir šiuo metu lygiagrečiai dirba dalykinėje srityje. 10 balų – turi 3 metų darbo patirtį (per pastarųjų 5-erių metų laikotarpį) dėstomo dalyko srityje arba šiuo metu lygiagrečiai dirba dalykinėje srityje. 7,5 balo – turi praktinės darbo patirties.“. Pažymėtina, kad šis protokolas buvo surašytas jau sudarius konkurso, kuriame dalyvavo Dovilė Pociūtė, kandidatų Eilę, kuri buvo patvirtinta 2014 m. birželio 16 d. Komisijos parengiamojo posėdžio protokolu Nr. 9-69/1.

Tvarkos 6.4 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad baigiamojo posėdžio metu Komisija „atsižvelgdama į sudarytą preliminarią eilę <...> balsuoja (atviras balsavimas) už kandidatą eiti dėstytojo pareigas“. Kokią konkrečią įtaką kandidato užimta vieta Eilėje turi VTDK konkursų dėstytojų pareigoms eiti (toliau – Konkursas) rezultatams, Tvarkoje nėra apibrėžta. VTDK 2014 m. rugsėjo 16 d. rašte „Dėl papildomos informacijos“ Nr. 7-958 pateikiama informacija, kad „kandidato vieta Eilėje nelėmė konkurso eiti dėstytojo pareigas rezultatų. Konkurso eiti dėstytojo pareigas rezultatus lėmė komisijos balsavimo rezultatai“. VTDK 2014 m. rugsėjo 19 d. rašte „Dėl papildomos informacijos“ Nr. 7-963 pateikiama informacija prieštarauja aukščiau išdėstytai, jame (rašte) teigiama, kad „<...> Komisijos nariai balsuodami už/prieš kandidatą eiti dėstytojo pareigas atsižvelgia į kandidato surinktus balus <...>. Darytina išvada, kad Komisijos nariai balsuodami atsižvelgia į kandidato surinktus balus sudarant Eilę.

Tvarkos 6.1, 6.2 papunkčiuose nustatyta, kad Komisija baigiamojo posėdžio metu „<...> išklauso kandidatų, pretenduojančių į tą pačią etato dalį pastarųjų 5 metų reikšmingiausių pasiekimus, mokslo/meno, metodinių darbų ir praktinės veiklos pristatymą žodžiu <...> užduoda klausimus kandidatams“. To paties teisės akto 6.4 papunktyje numatyta, jog Komisija „atsižvelgdama į <...> pristatymo metu kandidato suteiktą papildomą informaciją balsuoja (atviras balsavimas) už kandidatą eiti dėstytojo pareigas“. Išimčių ne visiems kandidatams pristatyti savo veiklą ir pateikti papildomą informaciją Tvarkoje nenumatyta. Svarbu pastebėti, kad šios nuostatos nėra suderintos su Aprašo 39 punktu, kuriame nustatyta, kad „Kolegijos dėstytojas, pretenduojantis eiti pareigas, Komisijos posėdyje nedalyvauja“.

Pareiškėjos skunde nurodoma, kad „konkurso metu visi ne kolegijos darbuotojai dalyvavo pokalbyje Komisijoje. Kolegijos dėstytojai šiame pokalbyje nedalyvavo“. Iš pateiktos informacijos galima daryti išvadą, kad ne visi kandidatai turėjo galimybę Komisijai žodžiu pristatyti savo pastarųjų 5 metų reikšmingiausių pasiekimus, mokslo/meno, metodinius darbus ir praktinę veiklą, o Komisijos nariai neturėjo galimybės nedalyvaujantiems posėdyje kandidatams užduoti klausimus. Pažymėtina, kad Aprašo 13 punkte, numatančiame Komisijos sudėtį, reglamentuota, kad „<...> sudaroma 9 narių Komisija, kurioje 4 nariai yra iš kitų institucijų (pabraukta mūsų), (iš jų 2 nariai turi būti kitos aukštosios mokyklos mokslininkai/ pripažinti menininkai) <...>“. Atsižvelgiant į Apraše keliamus reikalavimus Komisijos nariams, manytina, kad ne visi Komisijos nariai iki

Konkurso baigiamojo posėdžio, kuriame balsuoja už/ prieš kandidatus eiti dėstytojų pareigas, gali būti susipažinę su kandidatų reikšmingiausiais pasiekimais, mokslo/meno, metodiniais darbais, praktine veikla, o ši aplinkybė kelia abejonų dėl Komisijos narių balsavimo objektyvumo.

Minėtame Tvarcos 6.4 papunktyje nustatyta, kad Komisija „atsižvelgdama į sudarytą preliminarią eilę ir į pristatymo metu kandidato suteiktą papildomą informaciją balsuoja (atviras balsavimas) už kandidatą eiti dėstytojo pareigas.“. Pastebėtina, kad nei Tvarcoje, nei Apraše nėra numatyti objektyvūs kriterijai, kuriais vadovaudamasi Komisija balsuoja. Šį faktą taip pat patvirtina VTDK 2014 m. rugsėjo 19 d. rašte „Dėl papildomos informacijos“ Nr. 7-963 pateikta informacija „<...> Objektyvių kriterijų, kuriais vadovaujamosi Komisijai balsuojant už/ prieš kandidatą eiti dėstytojo pareigas nėra įtvirtinta vidiniuose Kolegijos dokumentuose, tačiau Komisijos nariai balsuodami už/ prieš kandidatą eiti dėstytojo pareigas atsižvelgia į kandidato surinktus balus bei jo asmenines savybes, socialines kompetencijas, tarpasmeninio bendravimo gebėjimus, lankstumą, mokėjimą spręsti konfliktines situacijas, komunikavimo gebėjimus vadovaudamiesi objektyvumo, sąžiningumo nešališkumo, pagarbos konkurso dalyviams principais.“. Komisijos narių (ypač iš kitų institucijų) balsavimas už/ prieš Baigiamajame Komisijos posėdyje nedalyvavusius kandidatus minėtame rašte išvardytų kriterijų atžvilgiu kelia abejonų dėl balsavimo objektyvumo.

Pareiškėja skunde pateikia informaciją, kad po posėdžio Komisijos baigiamojo posėdžio gavo pranešimą apie nelaimėtą konkursą 0,3 etato pareigoms, nors prašė 0,8 etato. VTDK 2014 m. rugsėjo 16 d. rašte „Dėl papildomos informacijos“ Nr. 7-958 pateikiama informacija, kad „13. D. Pociūtė žodžiu buvo informuota, kad nelaimėjo eiti 0,3 ir 0,5 et. lektoriaus pareigas, o dėl atsiradusios techninės klaidos gavo raštišką pranešimą tik dėl 0,3 et. nelaimėto konkurso.“. Aprašo 40 punkte yra reglamentuota susipažinimo su Komisijos nutarimu tvarka: „Visi konkurso dalyviai su Komisijos nutarimu per 2 darbo dienas nuo Komisijos posėdžio privalo pasirašytinai susipažinti fakultetuose <...>“. Minėta nuostata vertintina kaip įpareigojanti konkurso dalyvius savo iniciatyva susipažinti su Komisijos nutarimu, todėl pažeidimų supažindinant su Komisijos nutarimu nenustatyta.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, galima teigti, kad Tvarcoje nereglamentuoti konkretūs balo skyrimo kriterijai sudarant Eilę, neapibrėžta vietos joje (Eilėje) įtaka Konkurso rezultatams, nereglamentuoti objektyvūs kriterijai, kuriais vadovaudamiesi Komisijos nariai balsuoja už kandidatą eiti dėstytojo pareigas, reglamentuotos nevienodos teisės visiems kandidatams (tiek pretendentams pareigas eiti pirmą kadenciją, tiek Kolegijoje jau dirbantiems dėstytojams) dalyvauti baigiamajame Komisijos posėdyje ir žodžiu pristatyti savo pastarųjų 5 metų reikšmingiausius pasiekimus, mokslo/meno, metodinius darbus ir praktinę veiklą, o Komisijos

nariams – nevienodos galimybės visiems kandidatams užduoti klausimus - yra vertintinas kaip pažeidžiantis lygių teisių dalyvauti konkursuose principą, kurio įgyvendinimą, vadovaudamasis Nuostatų 13 punkto 1 papunkčiu, turi užtikrinti kontrolierius.

Išanalizavus VTDK pateiktus dokumentus ir teisės aktus, reglamentuojančius Konkurso organizavimo tvarką, įvertinus kontrolieriaus nustatytų pažeidimų įtaką konkurso rezultatams, šių pažeidimų ir rezultatų priežastinį ryšį, duomenys, kurių pagrindu galima būtų kvestionuoti sprendimų dėl konkurso laimėtojų teisėtumo, nenustatyti.

Kontrolierius, įvertinęs VTDK pateiktus dokumentus, susijusius su Komisijos sudėtimi, Komisijos parengiamojo ir baigiamojo posėdžio eiga, jų metu priimtais sprendimais, Konkurso organizavimu ir sprendimo dėl konkurso laimėtojų priėmimu bei teisinį reglamentavimą, atsižvelgdamas į pareiškėjos skundą ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi, 18 straipsnio 12 dalies 1 ir 3 punktais,

n u s p r e n d ė:

1. Rekomenduoti Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijai atšaukti lygių teisių dalyvauti konkurse principą ir procedūras pažeidžiančius sprendimus.

2. Informuoti Vilniaus technologijų ir dizaino kolegiją ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie kontrolieriaus nustatytus pažeidimus.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas